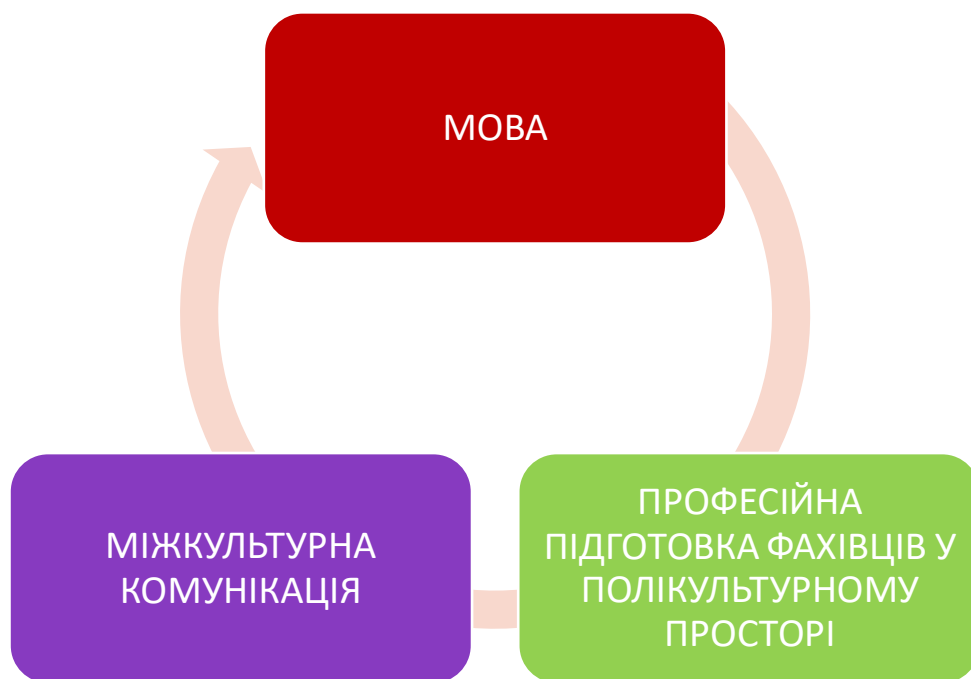

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І

ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

ХАРБІН – 2025

ОДЕСА – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»

Інститут педагогічної освіти і

освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Україна)

Харбінський інженерний університет (КНР)

Намсеульський Університет (Республіка Корея)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2025

Одеса – 2025

УДК: 378:81'25-027.512(062.552)

Авторський знак: А43

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 16 від 29 травня 2025 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 8. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2025 – 136 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2025

© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	11
СЕКЦІЯ I. НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА	13
<i>Беляєвська Вікторія</i> . Специфіка перекладу фразеологічних одиниць.....	13
<i>Chen Haixia, Wu Xuan</i> . Ethical Risks of AI Translation: Toward a Global Governance Framework...16	16
<i>Ding Xin</i> . Cultural and Artistic Factors of Proverbs Representation in the Scale of Translation of a Literary Text.....	17
<i>Дерік Ілона</i> . Комп'ютерний переклад: виклики та перспективи.....	20
<i>Fan Yingfang</i> . A Study of Mechanism of AI-Empowered Adaptive Cross-Cultural Narrative Text Generation: Taking International Communication of Excellent Spiritual Heritage of Heilongjiang as an Example.....	22
<i>奧克薩娜·霍羅贊金娜 于奇加</i> . 十九至二十世纪之交中国钢琴演奏的起源.....	23
<i>奧克薩娜·霍羅贊金娜 胡易</i> . 论课外教育机构中学生音乐价值观的形成方法.....	24
<i>Gao Heyue</i> . A Comparative Study on the Translation of Culture-Loaded Words in the Joy Luck Club from the Perspective of Functional Translation Theory.....	30
<i>聂玉环</i> . 电影《长安三万里》唐诗英译的海外传播与译介探究.....	31
<i>Iliadi Alexander I</i> . Interpretation of the «Dark» Textual Elements and Etymology.....	32
<i>Korolyova Natalia Livievna</i> . Conceptual Connections as a Translation Problem (The Concept “Lord” as an Example)	35
<i>Popova Oleksandra</i> . Synergism in Translation of Economic and Legal Documents in the Academic Sphere: Distinctive Parameters (on the Material of English, German, Chinese and Ukrainian)	38
<i>Сонко Юрій</i> . Проблеми використання нейромереж у перекладі художніх текстів з української мови англійською.....	42
<i>孙岩, 刘丹</i> . 生态翻译学视角下许渊冲英译古诗翻译研究 – 以杜甫《登高》为例.....	45
<i>Li Yueteng</i> . Polysystemic Perspective on Li Wenjun’s Translation of the Sound and the Fury.....	46
<i>Любимова Світлана</i> . Переклад у світлі комунікативно-когнітивної парадигми лінгвістики.....	47
<i>Моргун Олександра</i> . Лінгвокультурна компетентність у китайсько-українському перекладі: формування та розвиток у системі вищої освіти.....	50
<i>Wang Huan</i> . Transcoding Strategies in Traditional Chinese Music Interpretation Study.....	55
<i>杨子怡</i> . 中国婚礼中新郎新娘身份建构的话语研究.....	56
<i>姚怡伊</i> . RCEP 与 WTO 协同推动数字经济发展的机制研究——以新加坡为例.....	58
<i>张祎鑫</i> . 翻译转换理论视角下环境科学文本翻译实践分析.....	60
СЕКЦІЯ II. ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	61
<i>Avsheniuk Nataliia</i> . Benefits And Challenges of Using Chatgpt in English Language Learning by Higher Education Students: Ukrainian Context.....	61
<i>Ван Ченьсі</i> . Виховання підлітків засобами народного музичного мистецтва Китаю.....	64
<i>陈丽, 康晓芸</i> . 文学作品的地域文化表现——以《金上京史话》为例.....	67
<i>Glushchenko Volodymyr</i> . Tocharians and Their Languages: Linguohistoriographic Aspect.....	68
<i>Гуданич Наталія</i> . Педагогічний хакатон як засіб розвитку ініціативності суб'єктів освітнього процесу.....	72
<i>Kurasova Nataliya, Andrushchenko Anna</i> . The Role of Journalists in Shaping Public Opinion During Crisis Situations.....	76
<i>Лі Сюелу, Хуан Юйцзе</i> . Мультимодальні стратегії у навчанні східних мов як інструмент формування міжкультурної компетенції.....	79
<i>Li Shangyu</i> . Analysis of Chinese Female Discourse Power Changes in The Woman Warrior.....	81
<i>Liu Jiaxin</i> . Pragmatic Analysis of University Students’ Wechat Nicknames.....	82

Popova Oleksandra

*Doctor of Science in Pedagogy, Full Professor, Dean of the Faculty of Foreign Languages,
the State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky",
Odesa, Ukraine*

**SYNERGISM IN TRANSLATION OF ECONOMIC AND LEGAL
DOCUMENTS IN THE ACADEMIC SPHERE: DISTINCTIVE
PARAMETERS (ON THE MATERIAL OF ENGLISH, GERMAN, CHINESE
AND UKRAINIAN)**

Keywords: *distinctive parameters, economic and legal documents, academic sphere, synergism, English, German, Chinese, Ukrainian.*

Recently, some active actions of Ukraine aimed at Eurasian integration into the academic space have been observed. The international arena of educational and academic cooperation is the basis for the multifaceted development of the potential of Ukrainian students, scientists, and educators.

The lexical and grammatical construct occupies an important place in the implementation of the semantic load of academic documentation regulating economic and legal relations in the academic sphere in the 21st century. Systematic updating of the lexical component occurs through innovations that permeate almost all socio-legal, economic and political, educational and scientific, cultural spheres, etc., that is why vocabulary requires regular study and analysis as a linguistic phenomenon.

Modern multi-vector directions of academic cooperation between Ukraine, Western and Oriental countries, the USA, Great Britain provide for the active participation of Ukrainian youth in academic mobility programs, scientific grants, cultural events, educational projects, the economic and legal aspects of which are reflected in the relevant agreements. In view of the above, we state the need to involve translators who speak English, German, Chinese, Korean, Japanese, for the full-scale implementation of joint academic activities, correct interpretation of the content of the studied documents and improving the quality of training intended for would-be translators.

The focus of the initiated studies is English as the official international language of oral and written communication in the academic sphere in both Western and Oriental countries. The German language is gaining popularity in the Ukrainian–European cooperation, which is caused by a multitude of various educational grants for Ukrainians and numerous immigrations of Ukrainians to Germany. The languages of those Oriental states that support Ukraine during military operations and conscientiously fulfil the terms and conditions of cooperation agreements – namely Chinese, Korean, Japanese – are among the authoritative Oriental languages. Ensuring synergy in the translation of documents that regulate economic and legal relations in the academic sphere in the 21st century, taking into account common distinctive parameters in not closely related languages in the context of a changeable translation paradigm is a guarantee of adequate perception and reproduction of the semantic load of the documents under study [4].

The above-mentioned issues stipulate the **purpose** of the research – to analyse the distinctive parameters of synergy while translating English, German, and Chinese texts of original official documents regulating economic and legal relations in the academic sphere in the 21st century into Ukrainian. Achieving the set goal involves solving these **tasks**:

- to clarify the essence of the phenomenon “distinctive parameters of translation synergy”;
- to identify the mechanism of interaction of the studied parameters on the platform of authentic economic and legal documents in the academic sphere and their translation versions in Ukrainian;
- to specify the indicators of the manifestation of distinctive parameters of translation synergy at the linguistic and extralinguistic levels.

Original English, German and Chinese contracts and agreements, academic mobility programs, educational and scientific grants alongside their translated versions in Ukrainian are chosen as the **research material**. To process the designated research material these **research methods** were used: *analysis* of the structural and linguistic framework of the studied official documents to determine the specifics of the

implementation of the Ukraine's international academic cooperation with the Western and Oriental countries; *a comparative method* – to enable identifying linguistic and extralinguistic features of original English, German and Chinese documents at the background of their Ukrainian translated versions; *the method of systematization* and *the method of translation analysis* – to establish indicators of synergy while translating the document under focus into Ukrainian, their similar and distinctive linguistic and extralinguistic phenomena, to be more precise.

Results and discussion.

Distinctive parameters of the translation synergism in the academic sphere are represented by these indicators *at the linguistic level*: 1) differences in the use of terminology in the authentic texts under study and in the means of their reproduction in Ukrainian; 2) differences in the grammatical framework of the authentic texts under study and in the means of their reproduction in Ukrainian; 3) text frame. *The extralinguistic component* of the academic sphere is implemented by the markers as follows: 1) connotative use of intonation, non-linguistic signs; 2) kinesics [4].

When reproducing terminology from English, German, and Chinese into Ukrainian, equivalent translation and search for a match prevail (e. g. Engl. *responsibilities* – *обов'язки* (equivalent translation); German *Verantwortlichkeiten* – *обов'язки* (equivalent translation); Chinese 义务 [yìwù] – *громадський обов'язок; обов'язки, зобов'язання* (match translation)).

The transcoding (transliteration/transcription) of foreign terms-neologisms into Ukrainian (particularly those of the English origin) are the common translation denominators (e. g. Engl. *spam* – *спам* (equivalent + transliteration); German *die Spam* (a borrowing + loan translation from English) – *спам* (equivalent + transliteration)). In the creation of Chinese terms-neologisms, a descriptive translation of the essence of new phenomena is observed, therefore, in Ukrainian an equivalent of the original or a descriptive translation of a phenomenon is used (e. g. Engl. *cyberspace* (cyber + space) – *кіберпростір* (equivalent); German *der Cyberspace, der virtuelle Raum* (a borrowing + loan translation from English) – *кіберпростір* (equivalent);

Chinese 网上世界 [wǎngshàng shìjiè] (= (все)світ/ простір інтернет/онлайн) – Інтернет-світ (explanation)).

The grammatical framework of academic documentation is represented by syntactic parallelism as well as by:

- Infinitive constructions in English and German texts (e. g. *We are not by any means obligated to attend the event; it is optional* (English). *Wir sind keineswegs verpflichtet, an der Veranstaltung teilzunehmen; sie ist freiwillig* (German).

- Gerundial constructions in English texts (e. g. *The Parties shall come to a mutual consent before signing this Agreement*).

- Subordinate clauses that perform the function of an object in Chinese texts (e. g. 许多人认为私人办学可助长精英主义 – Багато людей вважають, що приватна освіта заохочує елітарність) [3].

Ukrainian translation of academic documentation takes up more text space due to the non-related grammatical structure of the languages under focus. Ukrainian versions of translated German texts are somewhat similar in volume; Chinese texts occupy less space than Ukrainian versions of their translation due to the “hieroglyphic symbolism” of its manifestation [1].

Emotionality is not typical of the academic/official sphere [2]. Image signs (pictures, photos, graphics), emblems, logos, seals, and stamps of organizations draw attention as non-verbal signs.

The **perspectives** of further research are seen in the study of the basis for a changeable translation paradigm in the context of globalization while translating English, German, and Chinese official documents regulating economic and legal relations in the academic sphere in the 21st century into Ukrainian.

References

1. Korolova, T. M., Popova, O. V., & Ding, Xin. (2021). *Translation of Official Documents (based on English, Ukrainian and Chinese languages)*. 2nd edition. Odesa: Publishing house “Helvetica”. 272 p. [in English].
2. Popova, O. V. (2016). Documentary discourse. *Typolohiia suchasnoho dyskursu: monohrafiia [Typology of Modern Discourse: monograph]*. Edited by T. M. Korolova. Kyiv: Osvita Ukrainy. pp. 10–29 [in English].
3. Popova, O. V. (2023). Economic and Legal Documents in the Academic Sphere: Content-related, Linguistic and Translational Aspects (on the material of English, Chinese and Ukrainian). *М О В А*

(*naukovo-teoretychnyi chasopys z movoznavstva*) [*LANGUAGE (scientific-theoretical journal of linguistics)*], 39. pp. 13–18 [in Ukrainian].

4. Popova, O. V. (2024). Economic and Legal Documents in the Academic Sphere: Synergism of Translation (on the Material of English, Chinese and Ukrainian). *М О В А (naukovo-teoretychnyi chasopys z movoznavstva)* [*LANGUAGE (scientific-theoretical journal of linguistics)*], 41. pp. 28–37 [in Ukrainian].

Сопко Юрій І.

*аспірант кафедри германських і східних мов та методики їх навчання,
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»,
Одеса, Україна*

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ НЕЙРОМЕРЕЖ У ПЕРЕКЛАДІ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ АНГЛІЙСЬКОЮ

Ключові слова: *нейромережа, штучний інтелект, проблема, проблематика, рішення, неперекладність, переклад, дискурс, засіб, доброчесність.*

Вступ. Використання різноманітних спеціальних засобів перекладачем є обов’язковою умовою процесу перекладу, оскільки вони уможливають оперативне розв’язання поточних завдань в умовах нестачі часу. *Актуальність* роботи в цьому напрямку зумовлена дедалі частішим використанням можливостей штучного інтелекту й нейромереж у перекладі. Нині найчастіше використовуються нейронні мережі *ChatGPT, Gemini, DeepSeek* та деякі інші. Їхнє призначення у діяльності перекладача – дотримання балансу правил академічної доброчесності та збереження його автономії.

Основна частина. Оскільки нейромережі становлять (а) особливий тип комп’ютерних алгоритмів для допомоги розв’язання складних завдань [1], (б) спосіб машинного навчання (комп’ютер вчиться виконувати завдання в роботі зі значною кількістю прикладів) [2], (в) обчислювальну модель, побудовану за зразком функціонування людського мозку [3], то вони здатні обробляти великі обсяги даних, виокремлювати з-поміж них закономірності та давати підґрунтя для відповідних висновків/рішень. Наприклад, при користуванні нейронними мережами в автоматизованому перекладі важливим є дотримання оригінального змісту в широкому розумінні, тобто зберегти особливості стилю автора, його семіотики, світогляду, його підтекст, алюзії тощо разом із усіма помилками, яких

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Підписано до друку з оригінал-макета 29.05.2025.

Формат 60×84 1

/16. Папір офсетний. Гарнітура Times.

Обл.-вид. арк. 6,04. Ум. друк. арк. 147.

Тираж 300 прим.

Різографія.

Видавництво «Харбінський інженерний університет»
м. Харбін, вул. Наньтон, 145-1, район Наньган, 150001, КНР